

Gröna arbetsgivare

Konjunkturrapport Q4 2023

Ränte- och inflationschocken klingar av

BNP väntas inte fortsätta att falla under 2024 eftersom en stor del av anpassningen i Sverige redan skett. Under 2024 fortsätter inflationen att avta, vilket ger chans till gradvis ökning i reallöner och att räntorna kan börja sänkas. Detta är en process som också förväntas ske globalt. Utsikterna för hushållen förbättras därmed något och konsumtionen bedöms öka igen i liten omfattning. Räntechocken är inte över då många hushåll som haft bundna räntelån behöver omförhandla dem till betydligt högre nivå än tidigare. Sveriges BNP tillväxt förväntas öka med låga 0,7 procent 2024.

Globalt väntas en inbromsning i tillväxten under 2024 men inte bli speciellt mycket lägre än den potentiella. Global BNP-tillväxt förväntas öka med 1,9 procent under 2024. På Sveriges största marknadsområden USA och Euroområdet förväntas ekonomisk tillväxt bli lägre än 2023 eller sammantaget omkring 0,8 procent 2024. Detta bidrar till att Sveriges export av varor och tjänster kan öka något, men svagt.

Under 2024 räknar vi med att industriproduktionen ökar något eller med 1 procent återigen drivet av energi- och försvarsindustri samtidigt som årets omfattande produktionsfall för basindustrin upphör. Bristen på arbetskraft i privat näringsliv och industri har minskat och tillväxten i sysselsättningen har dämpats. Sysselsättningen bedöms minska något 2024 samtidigt som arbetslösheten ökar från 7,9 procent i år till 8,4 procent.

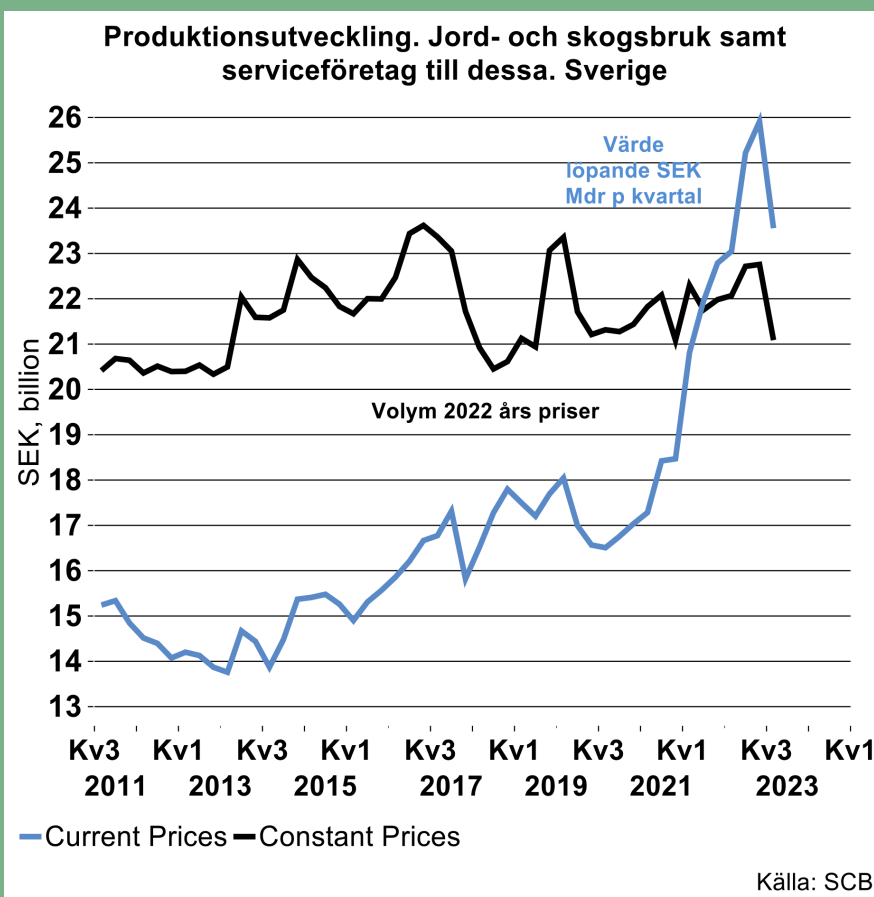
KPI med fast ränta bedöms falla tillbaka till 2,4 procent 2024 i genomsnitt.

Tillväxten i jord- och skogsbruk

Officiella data för jord- och skogsbrukssektorn i Sverige är knapphändiga. En grov indikator för ekonomisk aktivitet är produktionsvärden från Nationalräkenskaperna. Sett till producerade volymer har tillväxten varit klart begränsad. År 2022 visade jord- och skogsbrukssektorn sammantagen nolltillväxt i volym i genomsnitt. Med kraftigt ökade priser steg dock produktionsvärdet med hela 22 procent.

Under det första halvåret 2023 ökade produktionsvolymen med 3 procent jämfört med motsvarande period 2022 (uppreviderat). Tredje kvartalet 2023 minskade produktionsvolymen jämfört med motsvarande kvartal 2022 men också jämfört med första halvåret 2023 eller omkring fyra procent.

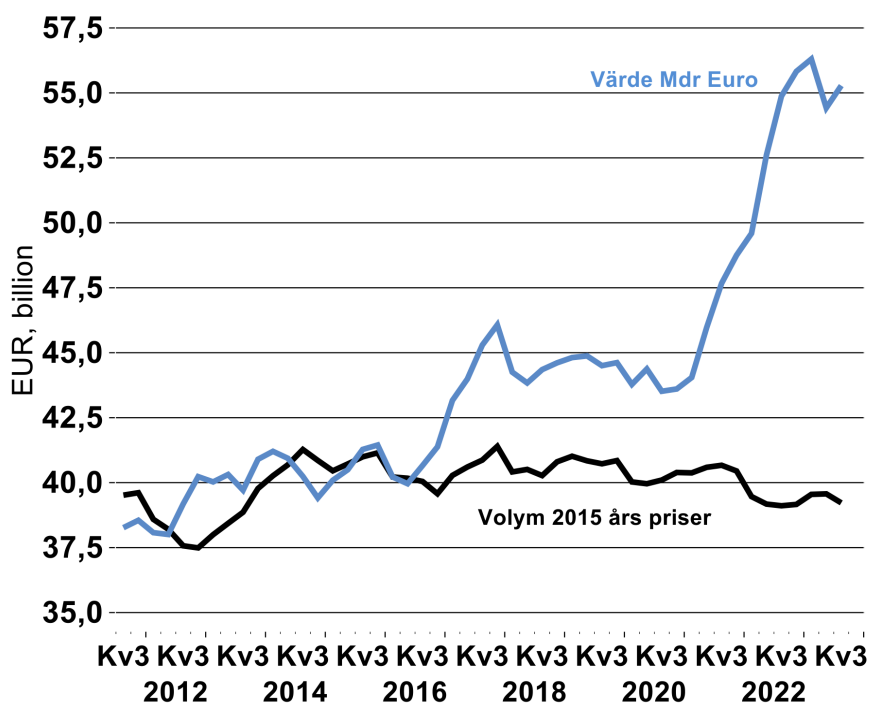
Tillväxten i produktionsvärdet (kronor) har avtagit. Första halvåret 2023 ökade värdet med hela 20 procent årstakt men minskade kraftigt tredje kvartalet och var då bara 3,5 procent högre än tredje kvartalet 2022.

Produktionsutvecklingen i Euroområdet

Jord- och skogsbrukssektorerna i Euroområdet visar ett likartat förlopp som i Sverige. Produktionsvärdet (förädling) har ökat kraftigt efter pandemin medan produktionsvolymerna trendmässigt minskat. Euroområdet visar dock inte någon tillbakagång under tredje kvartalet 2023. Tillväxttakten har dock dämpats i betydande grad. Både produktionsvärdet och produktionsvolymen ökade med låga en procent vardera tredje kvartalet 2023 jämfört med motsvarande kvartal året innan.

Produktionsutveckling. Jord- och skogsbruk. Euro Area 20

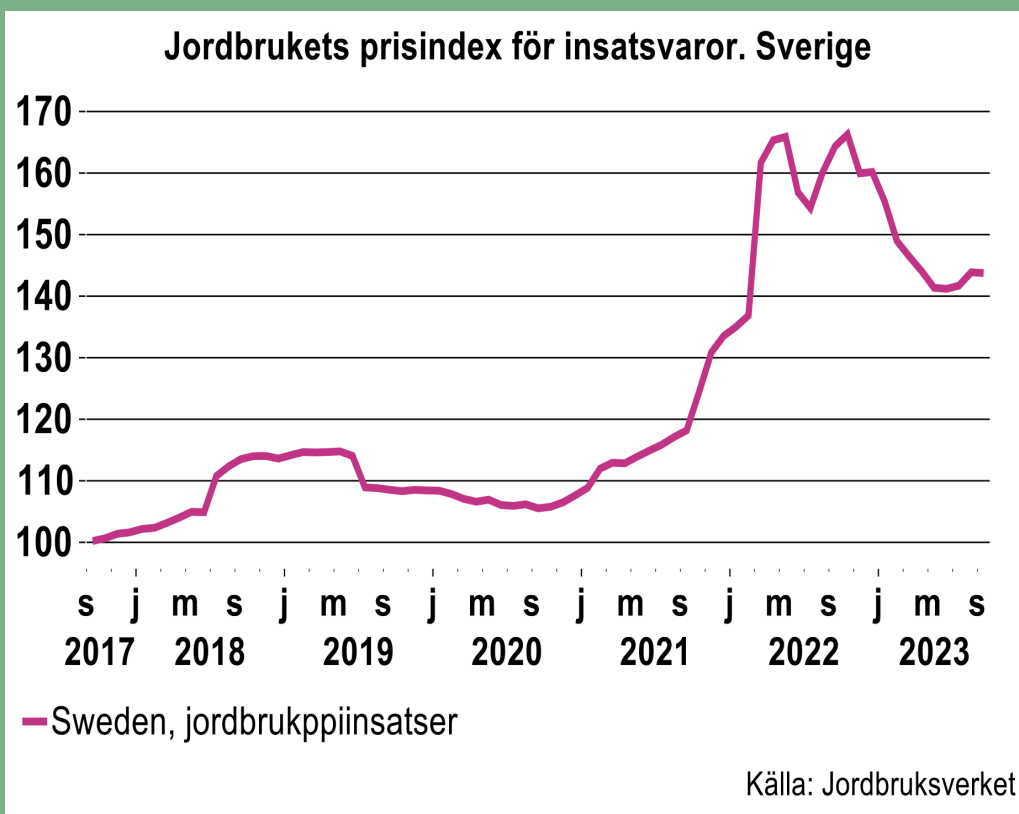

— Value Added, Gross, Current Prices
 — Value Added, Gross, 2015 Reference Year, Constant Prices, G..

Källa: Nat Stat, Macrobond

Höga priser för insatsvaror

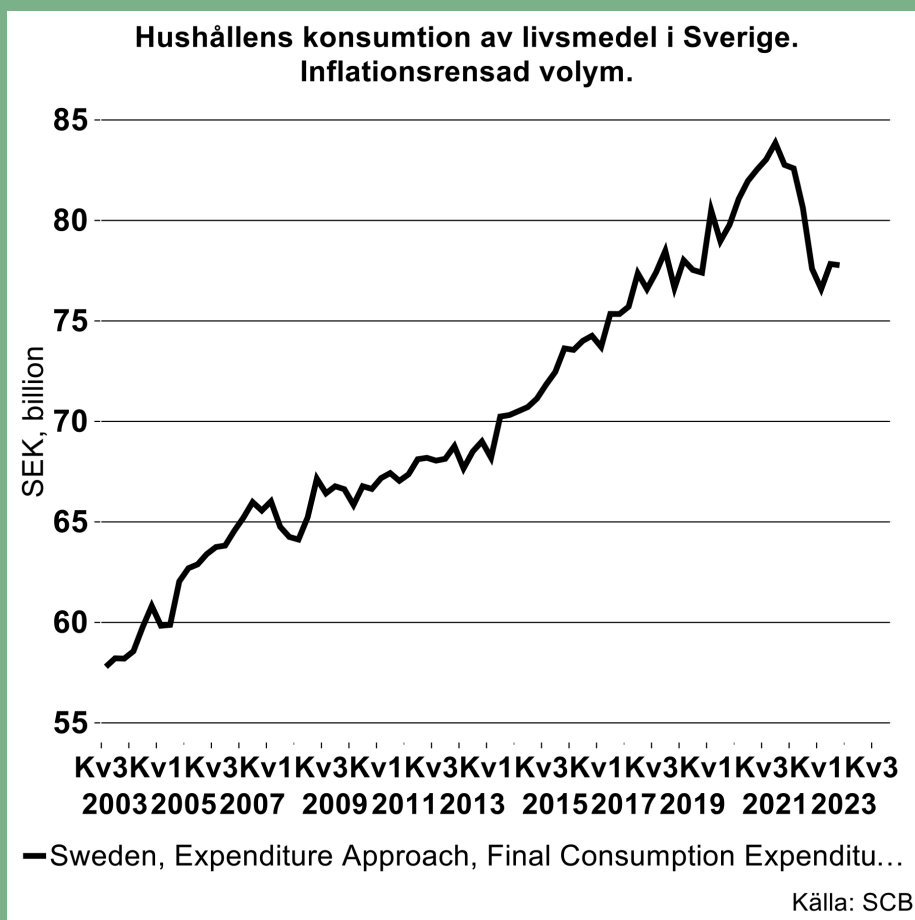
Bakom prisutvecklingen i jordbrukssektorn i Sverige ligger kraftigt ökade priser för dess insatsvaror. Jordbruksverkets statistik för insatsvaror visar nu att priserna på många men inte alla insatsvaror har börjat att minska. Det fick det sammantagna prisindexet för insatsvaror att minska under både första och andra kvartalet 2023. Under augusti och september ökade prisnivån, men i liten omfattning. Trots detta var prisnivån i september för insatsvaror 13 procent lägre än september 2022.

Minskad konsumtion av livsmedel

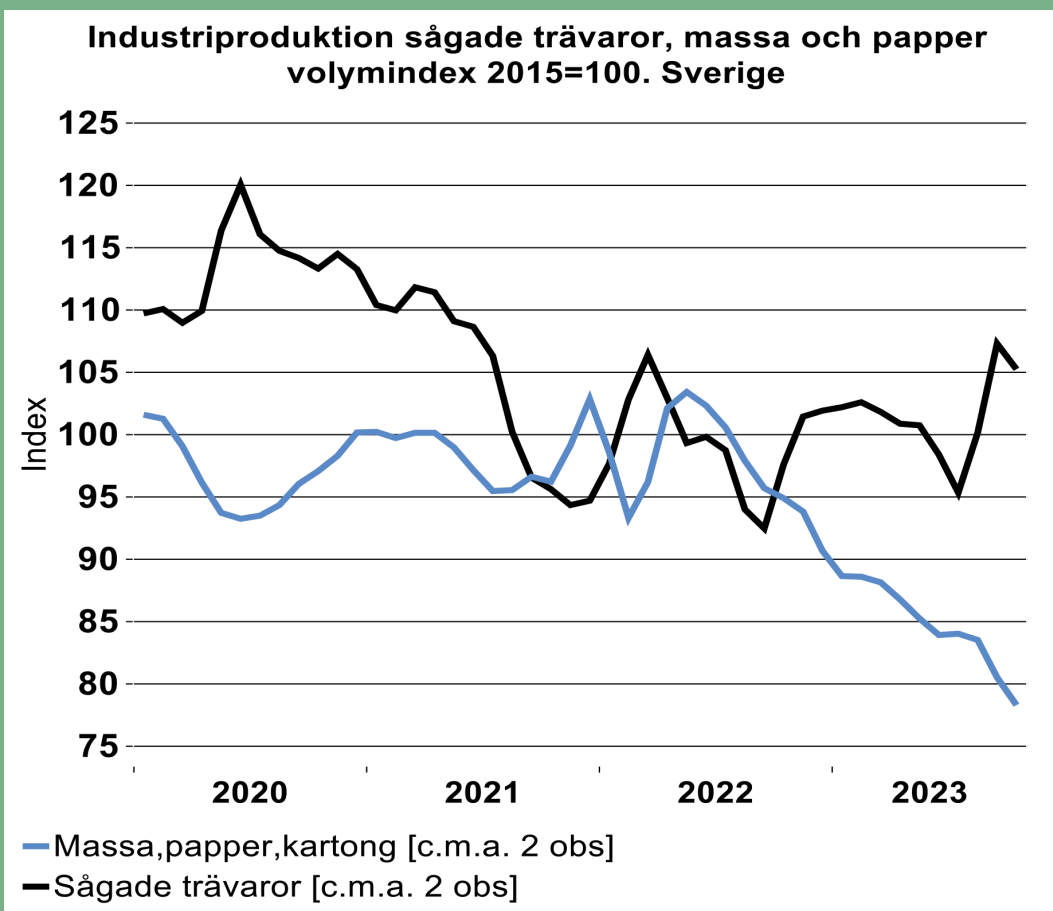
Den kraftiga prisökningen på jordbruksvaror som i senare förädlingsled också påverkat priser på livsmedel har medfört att hushållen minskat sin konsumtion av livsmedel i en omfattning som Sverige aldrig tidigare upplevt. Industriekonomerna räknar med att konsumtionen inte kommer att öka förrän Riksbankens disinflationspolitik lyckas, räntorna kommer ner och hushållens realinkomster börjar öka.

Även Euroområdet visar en omfattande minskning av detaljhandelsförsäljning av livsmedel. Där har försäljningen dock stabiliserats senaste månaderna. Även här har prisökningar varit omfattande men avtagit.

Skogsbruket påverkas av svaga konjunktursignaler

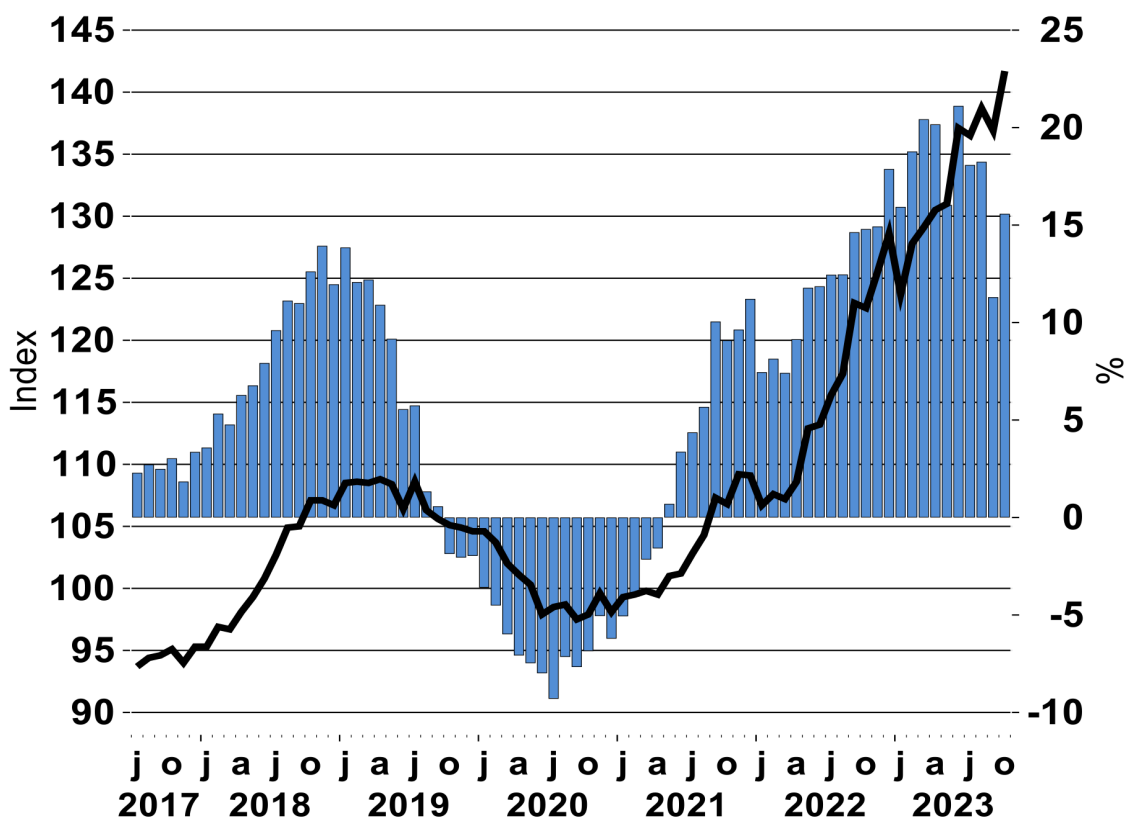
Byggsektorns svaga konjunktur, både i Sverige och på exportmarknader, påverkar skogsbruket negativt. Samtidigt bidrar också låg global ekonomisk tillväxt och en förväntad minskad BNP-tillväxt i Sverige negativt på efterfrågan på exempelvis sågade trävaror, papper och kartong. Detta syns redan tydligt i produktionsvolymen av dessa varor. Produktionen av sågade trävaror har dock ökat de senaste månaderna från låg nivå. En bidragande orsak till att produktionsvolymen inte rasat sedan tredje kvartalet 2022 är ökad export från Sverige när tidigare volymer från Ryssland begränsats.

Ökade producentpriser för skogsbruket

Priser för skogsbruket har precis som för alla andra sektorer i industrin tilltagit kraftigt med början av mitten år 2021. Men till skillnad från andra sektorer märks ännu inte något omfattande dämpning av ökningstakten. I juli gick visserligen prisnivån ner marginellt, men i jämförelse med juli år 2022 ökade priserna med 18,1 procent. I september och oktober avtog dock ökningstakten något.

Producentpriser skogsbruk. Sverige

- Products of Forestry, Logging & Related Services, vänster
- ▣ Products of Forestry, Logging & Related Services, höger [c.o.p...]

Källa: Nat Stat, Macrobond

Ökad omsättning för djursjukvård

Data från SCB för nettoomsättning för veterinärkliniker och djursjukvård visar inte samma volatilitet som för många andra branscher, särskilt inte i jämförelse med industrin. År 2022 ökade nettoomsättningen i löpande priser med 10,1 procent. Rensat för inflation var ökningen 6,7 procent. Under 2023 till och med tredje kvartalet har tillväxttakten tilltagit något både i volym och värde. Tillväxten var under 2023 högre än genomsnittet för perioden 2018-2021. Utvecklingen för branschen beror på många faktorer som att antalet husdjur ökade under coronapandemin, försäkringspremier och sjukdomars komplexitet.

